

Case name

Supreme Court of India vs. Narcoanalysis, Polygraph Examination, and Brain Electro-Stimulation (BEAP) Test (2010)

Case

নাৰ্কোএনালাইসিস, পলিগ্ৰাফ পৰীক্ষা, আৰু ব্ৰেইন ইলেকট্ৰিকেল এক্টিভিটি মেপিং (বি. ই. এ. পি.) পৰীক্ষাৰ ফলাফলসমূহ অপৰাধমূলক বিচাৰত প্ৰমাণ হিচাপে গ্ৰহণযোগ্য হোৱাৰ ওপৰত ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়

Brief Summary

উচ্চতম ন্যায়ালয়ে কয় যে নাৰ্কোএনালাইসিস, পলিগ্ৰাফ পৰীক্ষা, আৰু ব্ৰেইন ইলেকট্ৰিকেল এক্টিভিটি মেপিং (বি. ই. এ. পি.) পৰীক্ষাৰ পৰা প্ৰাপ্ত ফলাফলসমূহ অপৰাধমূলক বিচাৰত প্ৰমাণ হিচাপে গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰি। আদালতে নিৰ্ণয় কৰিছিল যে এই পৰীক্ষাসমূহ "নিষ্ঠুৰ, অমানৱীয় আৰু অপমানজনক আচৰণ" আৰু ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ অধিকাৰৰ নিশ্চয়তা দিয়া সংবিধানৰ 21 নং অনুচ্ছেদৰ উলংঘনকাৰী। আদালতে লগতে পৰ্যবেক্ষণ কৰিছিল যে এনে পৰীক্ষাৰ ফলাফলবোৰে "প্ৰমাণপত্ৰ চৰিত্ৰ" বহন কৰে আৰু যদি বাধ্যবাধকতাৰ জৰিয়তে প্ৰাপ্ত কৰা হয় তেন্তে ইয়াক প্ৰমাণ হিচাপে গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰি।

Main Arguments

গোচৰটোত জড়িত পক্ষসমূহে উপস্থাপন কৰা মূল যুক্তিবোৰ নাৰ্কোএনালাইসিস, পলিগ্ৰাফ পৰীক্ষা, আৰু ব্ৰেইন ইলেকট্ৰিকেল এক্টিভিটি মেপিং (বি. ই. এ. পি.) পৰীক্ষাৰ ফলাফলসমূহ অপৰাধমূলক বিচাৰত প্ৰমাণ হিচাপে গ্ৰহণযোগ্য হোৱাৰ ওপৰত কেন্দ্ৰীভূত আছিল। আদালতে সংবিধানৰ অনুচ্ছেদ 20 (3) ৰ অধীনত আত্ম-অপৰাধৰ বিৰুদ্ধে ব্যক্তিৰ অধিকাৰ আৰু অনুচ্ছেদ 21 ৰ অধীনত গোপনীয়তাৰ অধিকাৰ বিবেচনা কৰিছিল।

Legal Precedents or Statutes Cited

আদালতে সংবিধানৰ অনুচ্ছেদ 20 (3), যি ব্যক্তিসকলক আত্ম-অপৰাধৰ পৰা সুৰক্ষা প্ৰদান কৰে, আৰু অনুচ্ছেদ 21, যি ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ অধিকাৰৰ নিশ্চয়তা প্ৰদান কৰে, উল্লেখ কৰে। এই কৌশলবোৰ অনিচ্ছাকৃতভাৱে ব্যৱহাৰ কৰাটো ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ অধিকাৰৰ উলংঘন বুলি নিৰ্ণয় কৰিবলৈ আদালতে "গুৰুত্বপূৰ্ণ যথাযথ প্ৰক্ৰিয়া"

ৰ ধাৰণাটোৰ ওপৰতো নিৰ্ভৰ কৰিছিল।

Quotations from the court

"বিতৰ্কিত কৌশলবোৰক'বস্তুগত প্ৰমাণ'হিচাপে শ্ৰেণীবদ্ধ কৰিব নোৱাৰি কিয়নো সেইবোৰে'প্ৰমাণপত্ৰৰ চৰিত্ৰ'বহন কৰে আৰু যদি সেইবোৰ বাধ্যবাধকতাৰ ব্যৱহাৰৰ জৰিয়তে প্ৰাপ্ত কৰা হয় তেন্তে সেইবোৰক প্ৰমাণত গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰি।" "এজন ব্যক্তিক এই কৌশলবোৰৰ যিকোনো এটাৰ মাজেৰে পাৰ হ" বুলি বাধ্য কৰাটোৱে ব্যক্তিগত স্বাধীনতা সীমিত কৰাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয়'গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰক্ৰিয়া'ৰ মানদণ্ড উলংঘন কৰে। আপত্তি কৰা কৌশলবোৰ বলপূৰ্বকভাৱে প্ৰয়োগ কৰা হয় নে নহয় সেয়া নিৰ্বিশেষে এনে উলংঘন সংঘটিত হ "ব।"

Present Court's Verdict

উচ্চতম ন্যায়ালয়ে কয় যে নাৰ্কোএনালাইসিস, পলিগ্ৰাফ পৰীক্ষা, আৰু ব্ৰেইন ইলেকট্ৰিকেল এক্টিভিটি মেপিং (বি. ই. এ. পি.) পৰীক্ষাৰ পৰা প্ৰাপ্ত ফলাফলবোৰক অপৰাধমূলক বিচাৰত প্ৰমাণ হিচাপে গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰি। আদালতে এইটোও নিৰ্ণয় কৰিছিল যে এই পৰীক্ষাসমূহৰ বাধ্যতামূলক প্ৰশাসন সংবিধানৰ 21 নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত প্ৰদান কৰা ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ অধিকাৰৰ উলংঘন।

Conclusion

উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্তই কাৰ্যকৰীভাৱে নাৰ্কোএনালাইসিস, পলিগ্ৰাফ পৰীক্ষা, আৰু ব্ৰেইন ইলেকট্ৰিকেল এক্টিভিটি মেপিং (বিইএপি) পৰীক্ষাৰ ফলাফলসমূহ অপৰাধমূলক বিচাৰত প্ৰমাণ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰাত নিষেধাজ্ঞা আৰোপ কৰিছে। আদালতৰ ৰায়দানে আত্ম-দোষাৰোপ আৰু ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ বিৰুদ্ধে ব্যক্তিৰ অধিকাৰ সুৰক্ষিত কৰাৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে, আৰু ফৰেনচিক বিজ্ঞান আৰু প্ৰমাণ আইনৰ ক্ষেত্ৰত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ দৃষ্টান্ত স্থাপন কৰে।